

KANSALAISET: NÄMÄ OVAT TYÖLLISTYMISEN ESTEET SUOMESSA

Maan hallitus yrittää synnyttää kautensa aikana yli 100.000 työpaikkaa, jotta työllisyysaste nousisi 72 prosenttiin 68 prosentista. Asiantuntijoiden mukaan tarvitaan hyvää onnea ja vetoapua kansainvälisestä taloudesta, jotta hallitus onnistuisi työllisyystavoitteessaan.

Hallitus on ilmoittanut käyttävänsä useita toimia työllisyyden parantamiseksi. Näihin kuuluvat mm. työttömyysturvan uudistaminen, kannustinloukkujen purkaminen ja maahanmuuttajien saaminen työmarkkinoille. Hallituksen nimittämä työttömyysturvan muuttamista pohtiva kolmikantainen työryhmä on jatkanut työtään.

Vastaajille esitettiin lista mahdollisia työllistymistä estäviä tekijöitä ja kysyttiin, missä määrin ne estävät työllistymistä maassamme. Kymmenestä asiasta peräti seitsemän on sellaisia, jotka ehkäisevät työllistymistä joko paljon tai melko paljon.

Näihin kuuluvat haluttomuus muuttaa työn perässä muualle (79 %), työtä ei ole omassa asuinkunnassa (77 %), työehtojen joustamattomuus (60 %) ja erilaiset kannustinloukut eli edut ja tuet ovat niin hyviä, että ei kannata ottaa työtä vastaan (59 %). Koulutuspolitiikka ja työnantajien asenteet saavat myös sapiskaa. Enemmistö arvioi, että ihmisiä on koulutettu väärille aloille (57 %) ja uskoo työnantajien välttelevän työttömien palkkaamista (56 %).

Lähes joka toinen (47 %) arvioi työttömien olevan haluttomia ottamaan työtä vastaan. Saman suuruinen joukko (48 %) ei kuitenkaan ole halukas leimaamaan työttömiä työhaluttomiksi, laiskoiksi. Liian korkeat palkat tai työnhakijoiden osaamattomuus eivät kansalaisten mielestä ole keskeisiä työllistymisen esteitä.

Enemmistö ottaisi vastaan minkä tahansa työn, jos vaihtoehtona on työttömyys

Kannustinloukkujen työllistymistä ehkäisevä vaikutus todentuu myös asenneväittämien tuloksista. Väittämä ”Suomessa liian monet ihmiset karttavat töihin menoa, jos talous on muuten turvattu” saa enemmistön tuen (57 %). Kaksi viidestä (39 %) torjuu väitteen. Merkillepantavaa tuloksissa on se, että enemmistö myös palkansaajakeskusjärjestöjen jäsenistä (SAK, Akava, STTK) on valmis hyväksymään väittämän.

Tutkimusten mukaan suomalaiset ovat huolissaan maamme talouden tilasta ja tunnistavat yritysten kilpailukykyongelmat. Lääkkeeksi ei kuitenkaan haluta enempää etuuksien karsimista. Kaksi kolmesta (66 %) yhtyy väittämään ”Suomen työmarkkinat eivät kaipaa yhtään lisää pätkätöitä, etuuksien karsimista ja epävarmuutta”.

Johtuuko työttömyys Suomessa siitä, etteivät työttömät halua mennä töihin vai onko ongelma siinä, etteivät työttömät saa töitä, vaikka yrittäisivät niitä hakea? Näitä kysymyksiä lähestyttiin tutkimuksessa kahdella asenneväittämällä.

Suomalaisista joka toinen uskoo ihmisten haluttomuuden ottaa työtä vastaan, suoranaisen laiskuuden olevan merkittävä työllistymisen este. Lähes samaan hengenvetoon enemmän kuin kaksi kolmesta (69 %) yhtyy väittämään ”Suomessa työttömyys ei johdu työttömien työhaluttomuudesta, vaan työpaikkojen puutteesta”. Työhaluttomuus saattaa siis kansalaisten mielestä olla työllistymisen este, mutta se ei ole työttömyyden syy.

Vaikka työttömiä on paljon, niin työnantajilla on silti vaikeuksia saada työvoimaa. Tämä johtuu yleensä siitä, ettei työnantajien kriteerien mukaista työvoimaa ole tarjolla. Nämä kriteerit voivat liittyä osaamiseen, työn hintaan jne. Lähes puolet (48 %) suomalaisista uskoo, että ”työnantajat välttelevät työn tarjoamista työttömille”. Kaksi viidestä (38 %) ei tunnista tällaista. Etenkin SDP:n (64 %) ja vasemmistoliiton (67 %) kannattajat, SAK:n (61 %) ja STTK:n (60 %) jäsenet sekä työttömät (59 %) uskovat työnantajien kaihtavan työttömien palkkaamista.

Enemmistö (60 %) kansalaisista ottaisi vastaan minkä tahansa työn, jos vaihtoehtona olisi työttömyys. Eri mieltä tohtii olla kolmannes (33 %) kansalaisista. Suhtautuminen on yhteydessä ammattiasemaan. Eläkeläisille (73 %) ja yrittäjille (66 %) on ollut helppoa vastata myöntävästi. Toista ääripäätä edustavat opiskelijat, työttömät ja pienituloiset. Mikä tahansa työ ei monellekaan opiskelijalle, työttömälle ja pienituloiselle kelpaisi työttömyyden vaihtoehtona.

Joka toinen kannattaa sanktioita, jos työtön ei osallistu aktivointitoimiin

OECD:n tutkimuksen mukaan Suomessa työttömän on helpompaa kieltäytyä työstä kuin muissa Pohjoismaissa. Tanskassa on heikennetty mahdollisuuksia nauttia passiivisesti työttömyyskorvauksia ja sosiaaliturvaa. Toisaalta malliin kuuluu hyvä työttömyysturvan taso. Tanskassa työtöntä tavataan tiheästi työvoimaviranomaisten toimesta ja käydään läpi hänen tilannettaan. Jos työtön ei ole ollut työnhaussa aktiivinen, voi seurauksena olla työttömyysturvan leikkaus.

Teemaan liittyen vastaajille esitettiin väittämä ”jos työtön kieltäytyy työvoimapalveluista, tulisi toimeentulotuet poistaa”. Kansalaiset jakaantuvat kahteen eri leiriin. Joka toinen (50 %) yhtyy väittämään ja kaksi viidestä (41 %) suhtautuu ehdotukseen kielteisesti. Selvä enemmistö hallituspuolueiden kannattajista enemmistö suhtautuu ehdotukseen myönteisesti. Oppositioapuolueista SDP:n ja vihreiden tukijat jakaantuvat kahtia. Vasemmistoliiton kannattajille ajatus tulonsiirtojen menetyksestä on mahdotonta hyväksyä.

Tuloksista käy myös ilmi, että valtaosa suomalaisista kaipaa aktivointitoimia. Kolme neljästä (75 %) yhtyy väittämään ”pitkäaikaistyöttömät tarvitsevat tehokasta kouluttautumista, mutta kukaan ei ole kiinnostunut maksamaan sitä”. Vain kuudesosa (17 %) on eri mieltä väittämän kanssa.

kaks.fi
KUNNALLISALAN
KEHITTÄMISSÄÄTIÖ

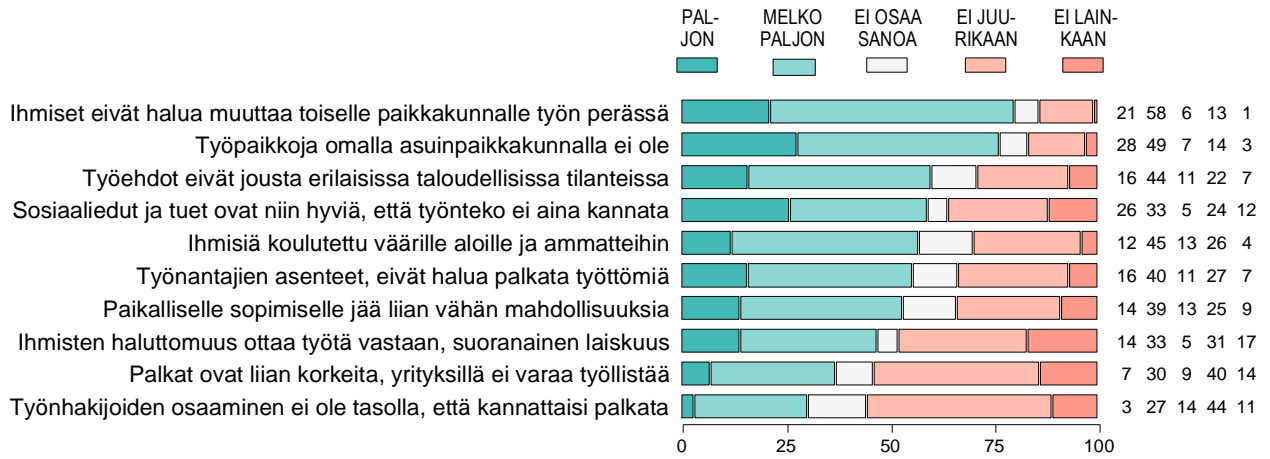
Tutkimuksessa kansalaisille esitettiin joukko työllistymiseen ja työttömyyteen liittyviä kysymyksiä. Aluksi vastaajien tuli arvioida, missä määrin eri tekijät (10 kpl) estävät työllistymistä maassamme. Tämän jälkeen tuli ottaa kantaa työtä ja työttömyyttä sivunneisiin asenneväittämiin (9 kpl).

KAKS – Kunnallisan kehittämissäätiön tutkimuksen teki TNS Gallup Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 24.–29.9 2016. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.082. Vastajat edustavat maamme 18 - 75 vuotta täyttänyttä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

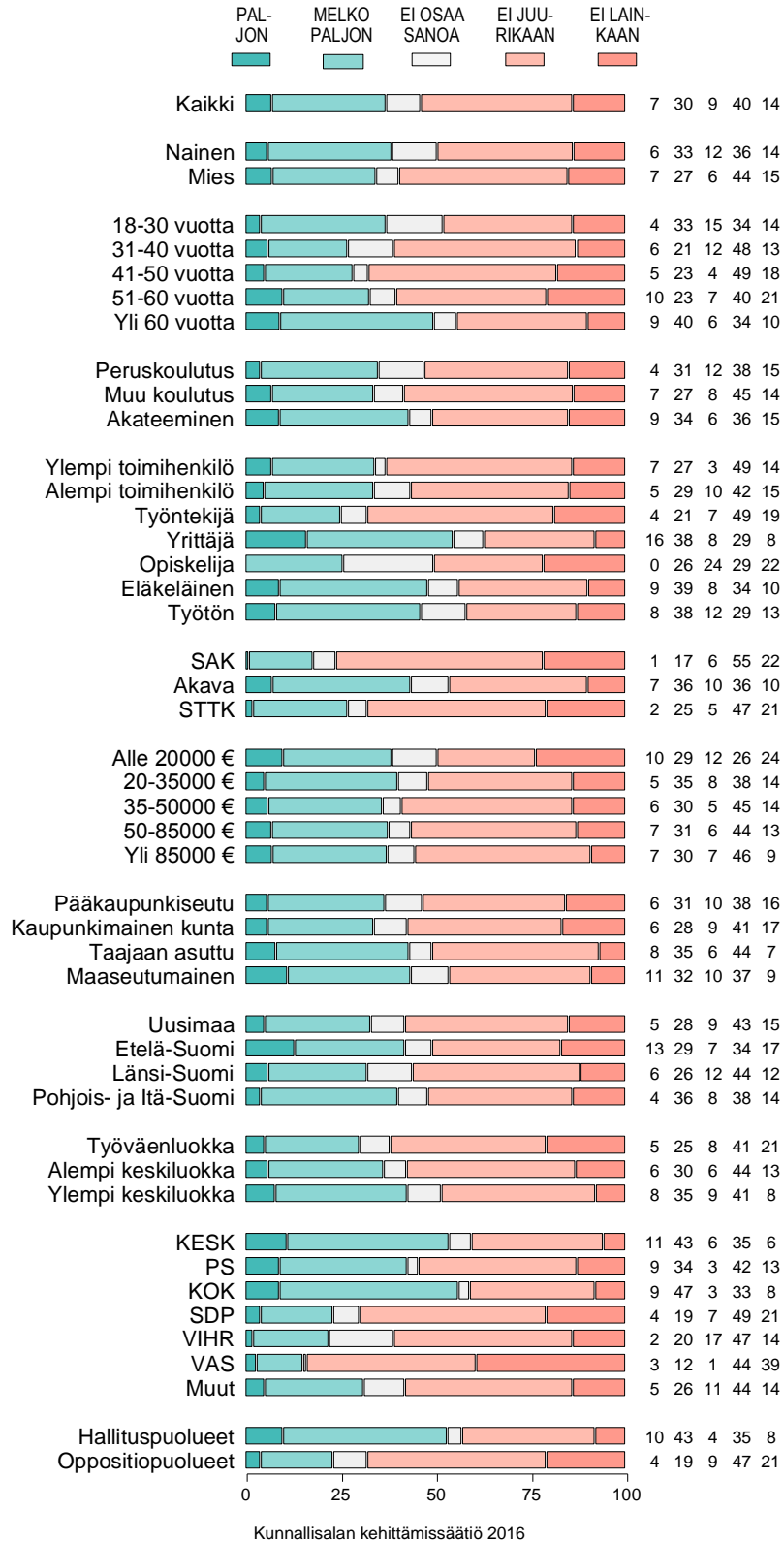
Kuvio 1. MISSÄ MÄÄRIN SEURAAVAT ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ MAASSAMME (%).

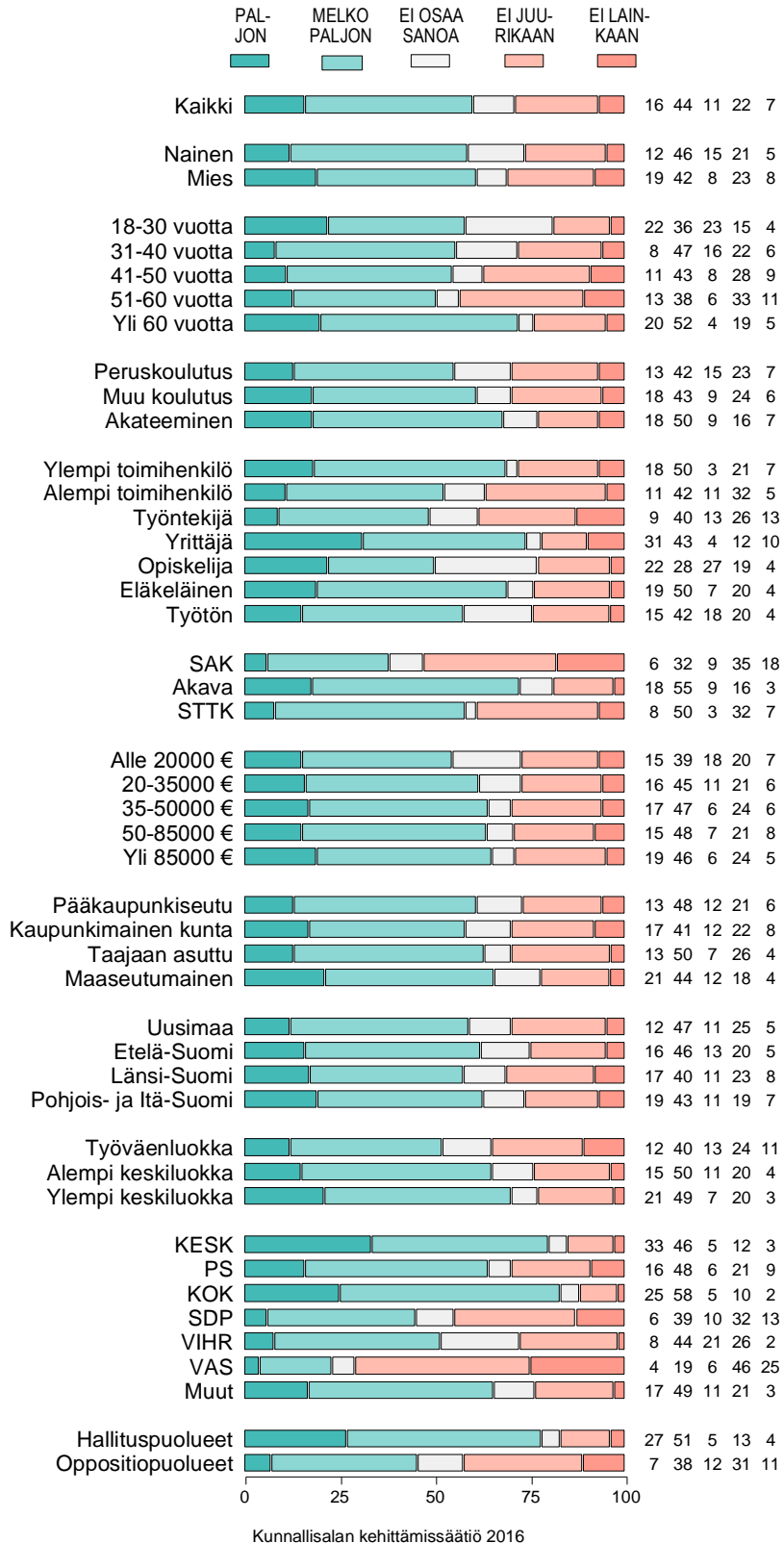
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

Kuvio 1-1. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: PALKAT OVAT LIIAN KORKEITA, YRITYKSILLÄ EI VARAA TYÖLLISTÄÄ (%)

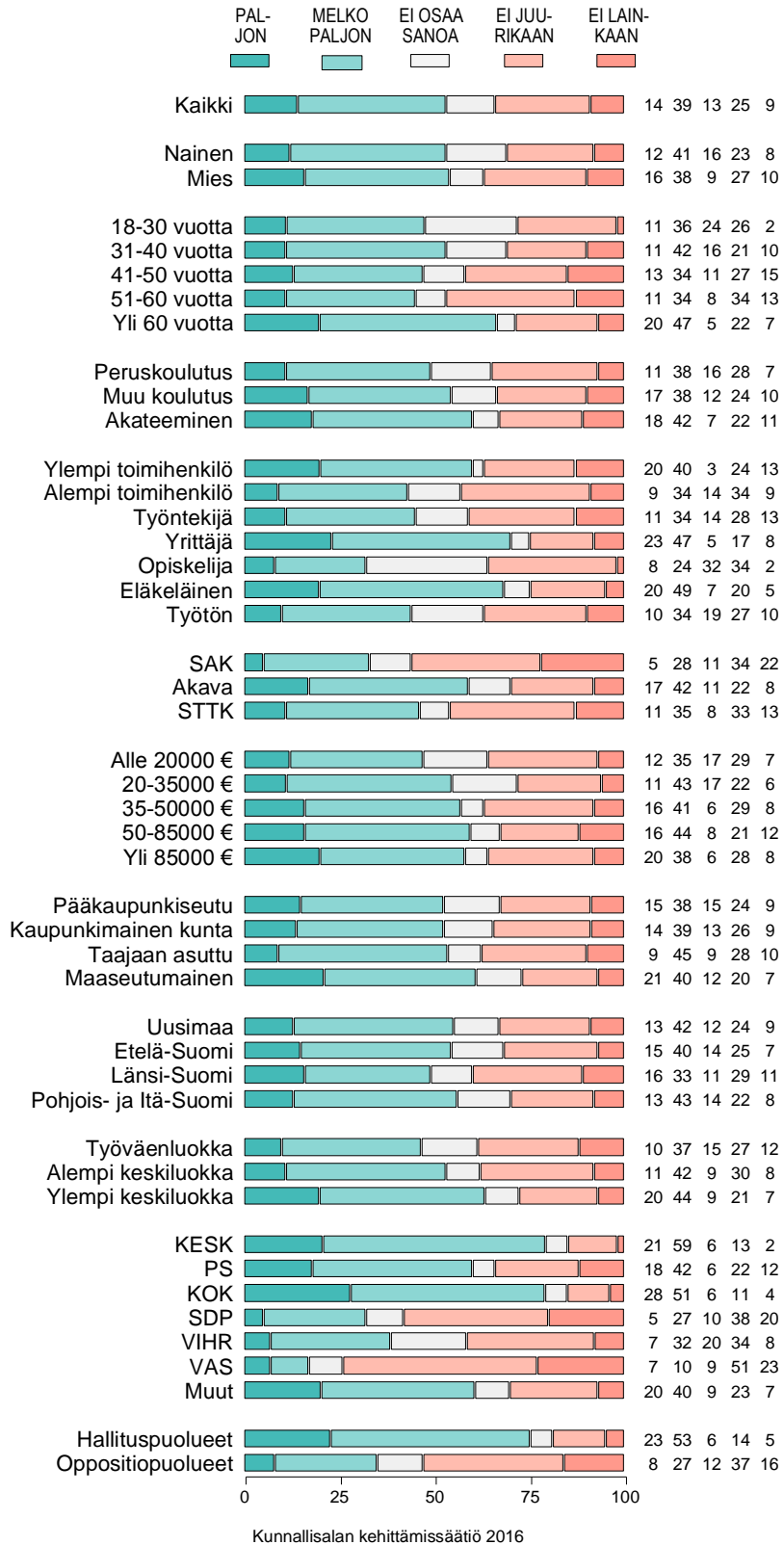
Kuvio 1-2. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: TYÖEHDOT EIVÄT JOUSTA ERILAISISSA TALOUDELLISISSA TILANTEISSA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

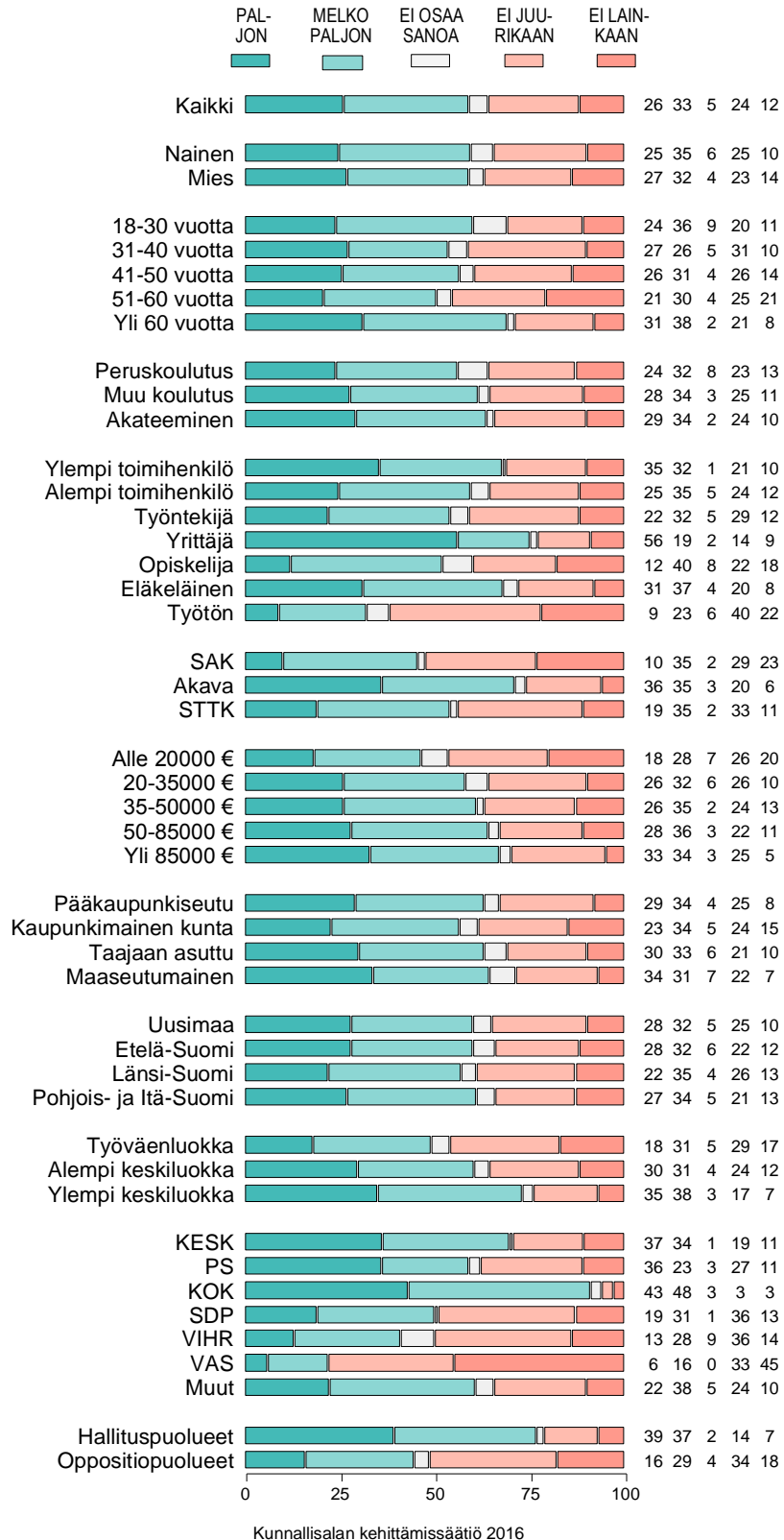
Kuvio 1-3. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: PAIKALLISELLE SOPIMISELLE JÄÄ LIIAN VÄHÄN MAHDOLISUUKSIA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

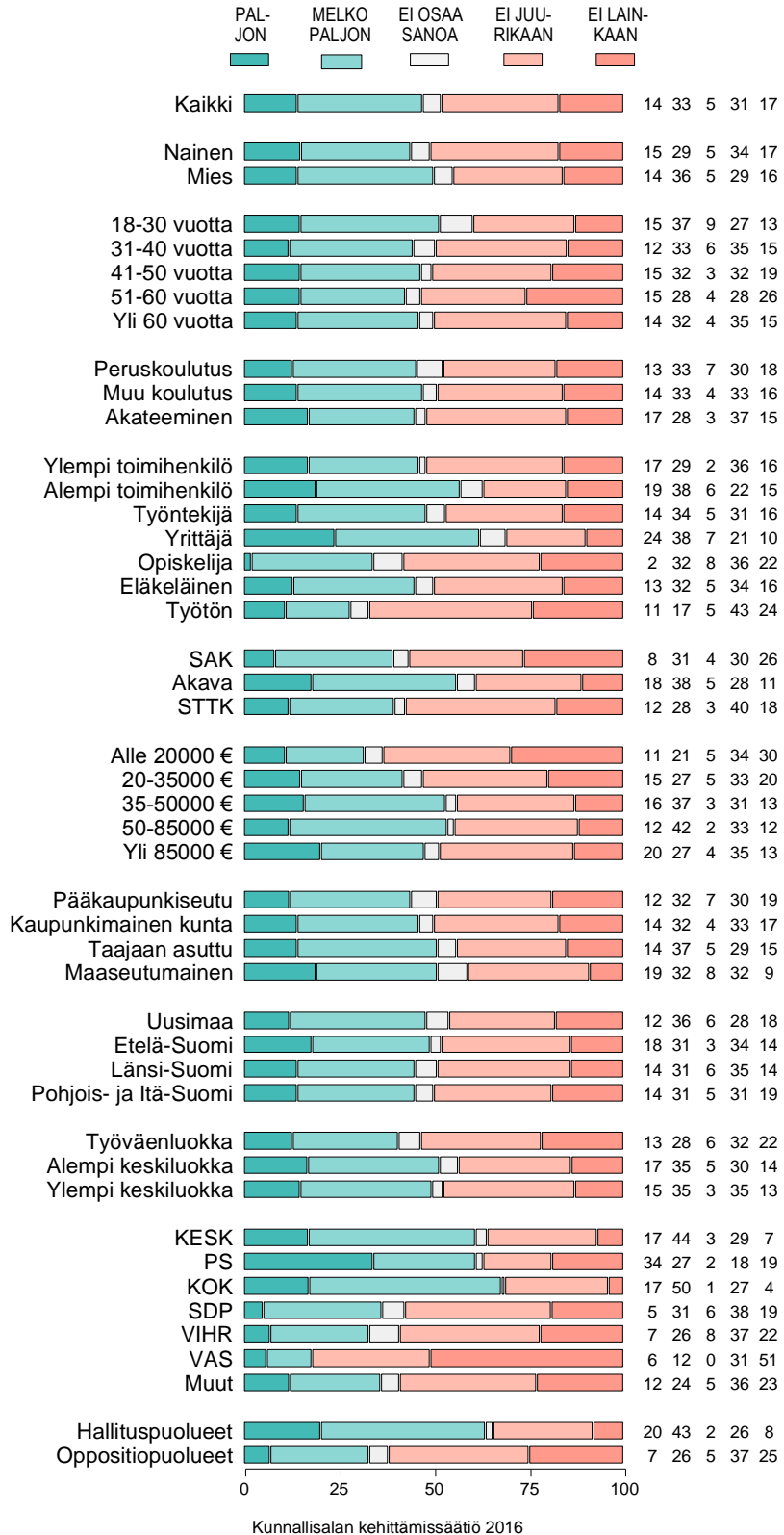
Kuvio 1-4. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ:
SOSIAALIEDUT JA TUET OVAT NIIN HYVIÄ, ETTÄ TYÖNTE-
KO EI AINA KANNATA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

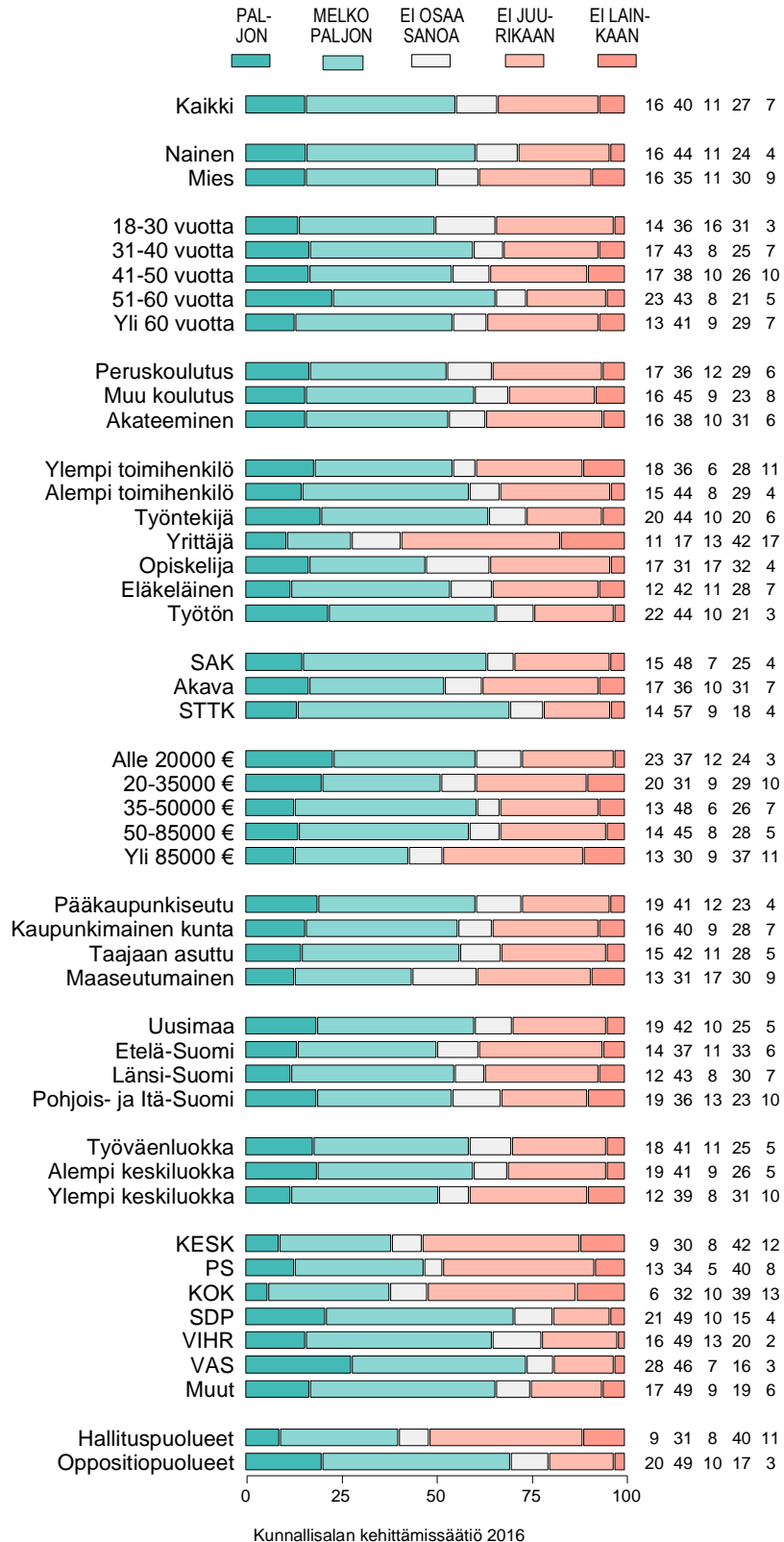

Kuvio 1-5. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: IHMISTEN HALUTTOMUUS OTTAA TYÖTÄ VASTAAN, SUORANAINEN LAISKUUS (%).

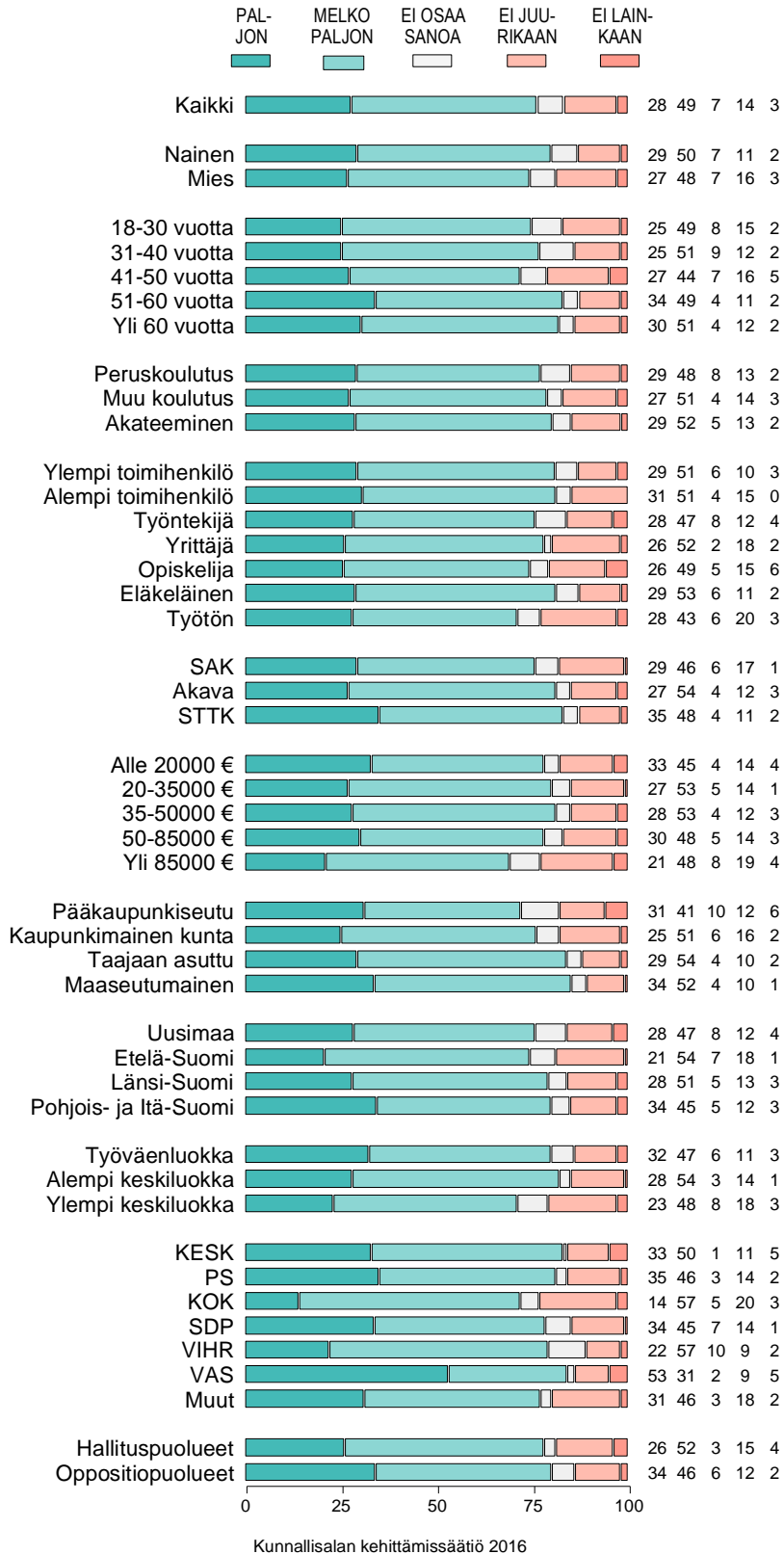
Kuvio 1-6. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: TYÖNANTAJIEN ASEENTEET, EIVÄT HALUA PALKATA TYÖTÖMIÄ (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

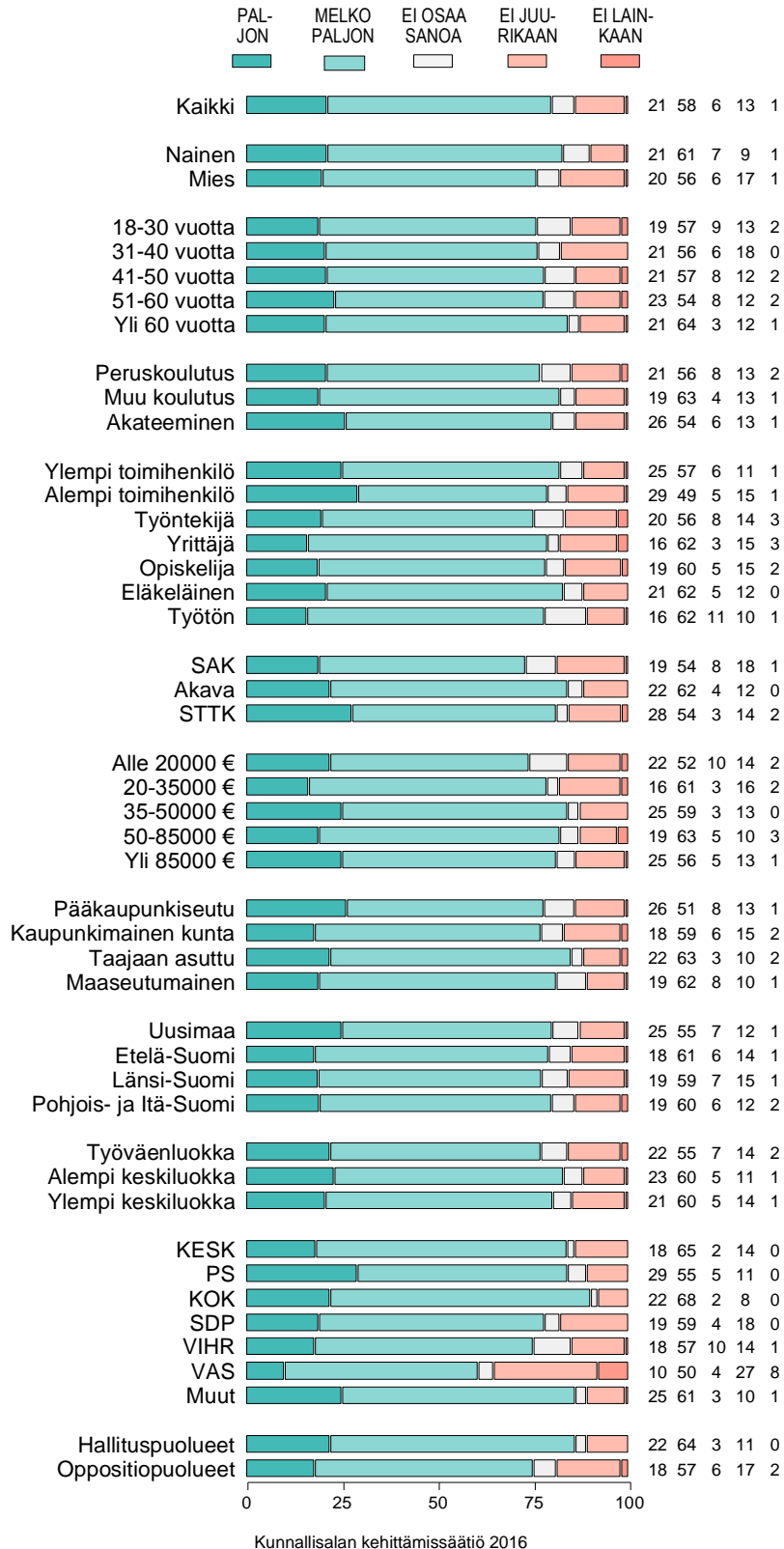
Kuvio 1-7. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ:
TYÖPAIKKOJA OMALLA ASUINPAIKKAKUNNALLA EI OLE (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

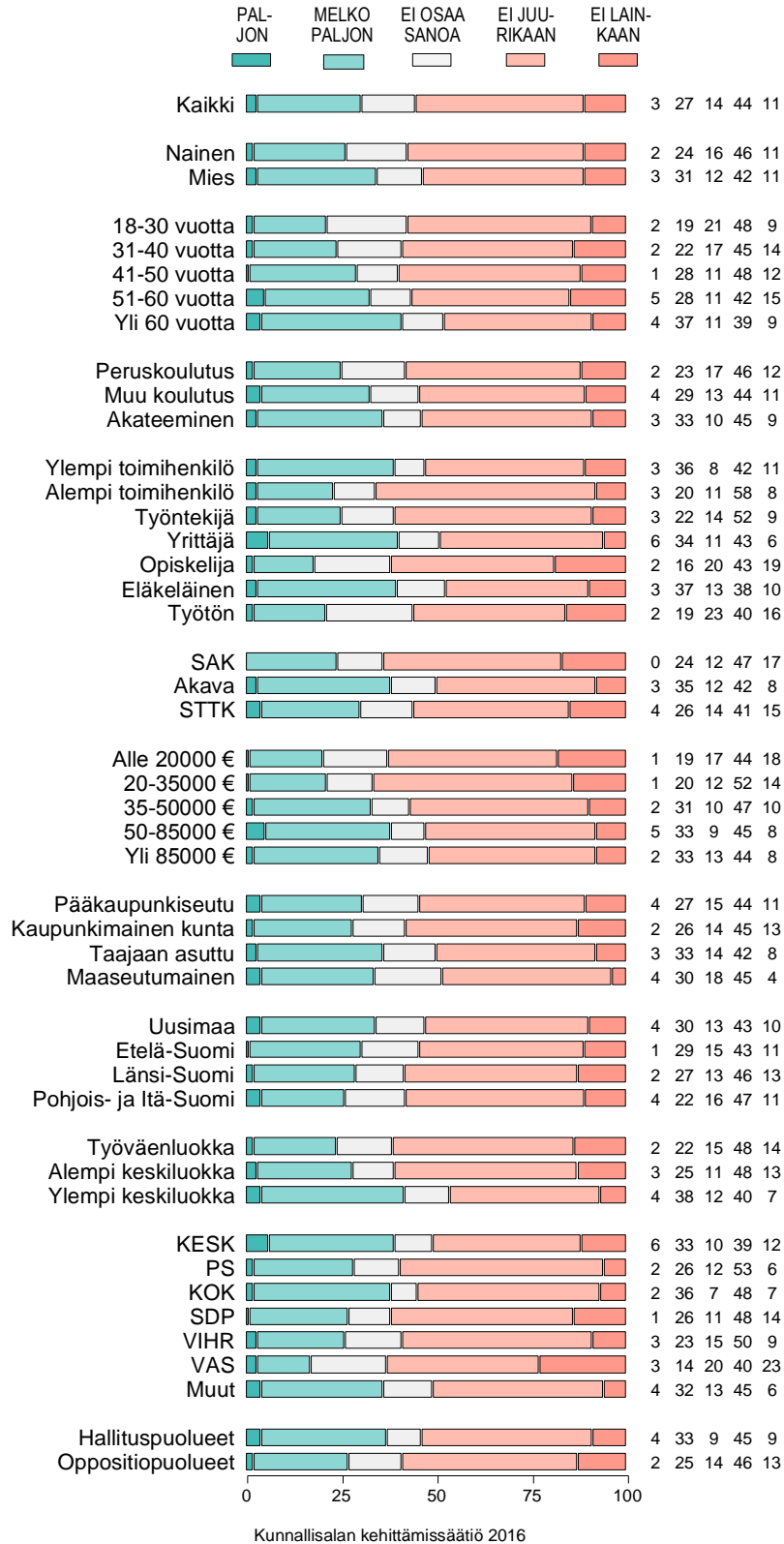
Kuvio 1-8. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: IHMISET EIVÄT HALUA MUUTTAA TOISELLE PAIKKAKUNNALLE TYÖN PERÄSSÄ (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

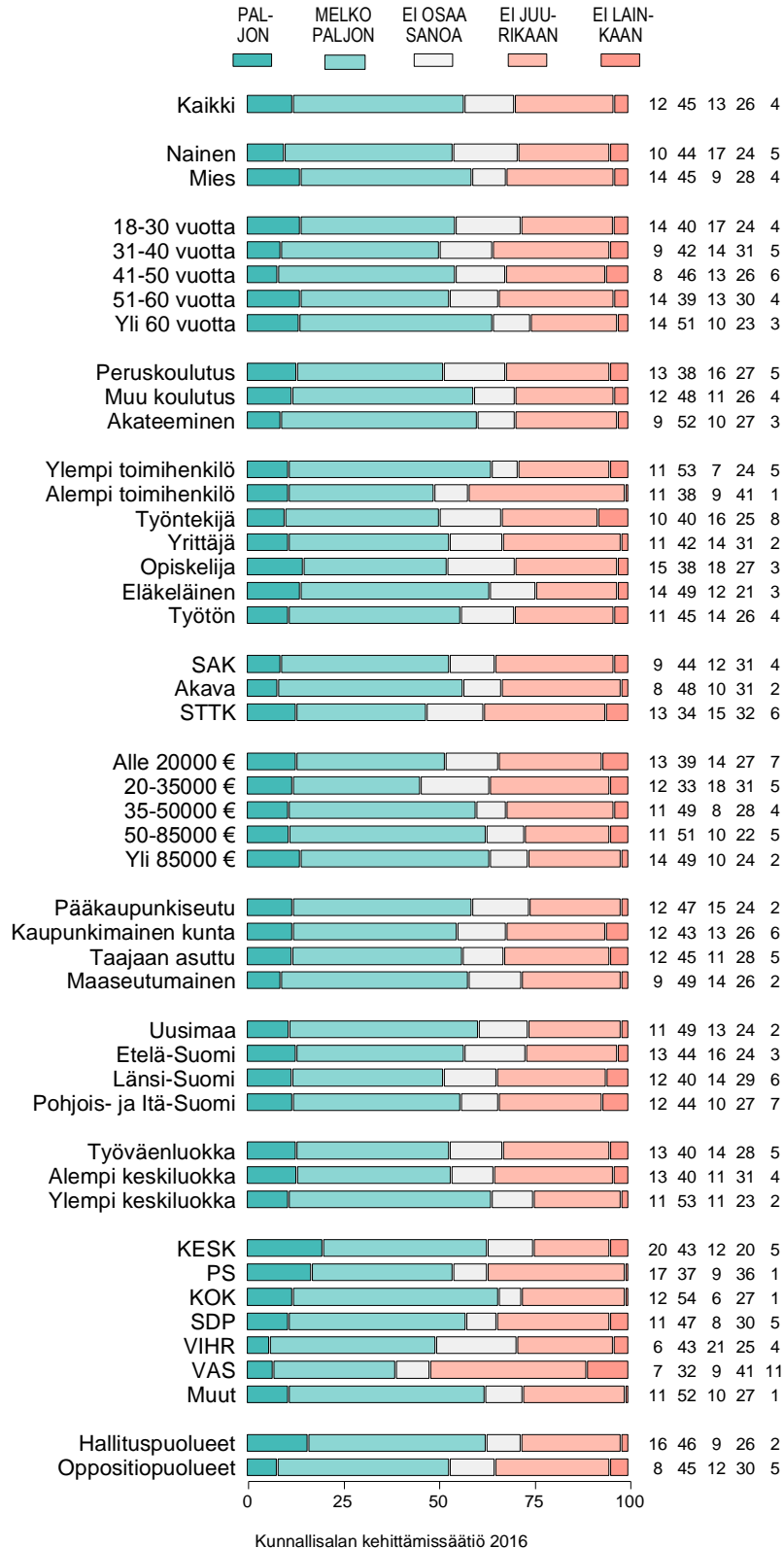

Kuvio 1-9. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: TYÖNHAKIJOIDEN OSAAMINEN EI OLE TASOLLA, ETTÄ KANNATTAISI PALKATA (%).

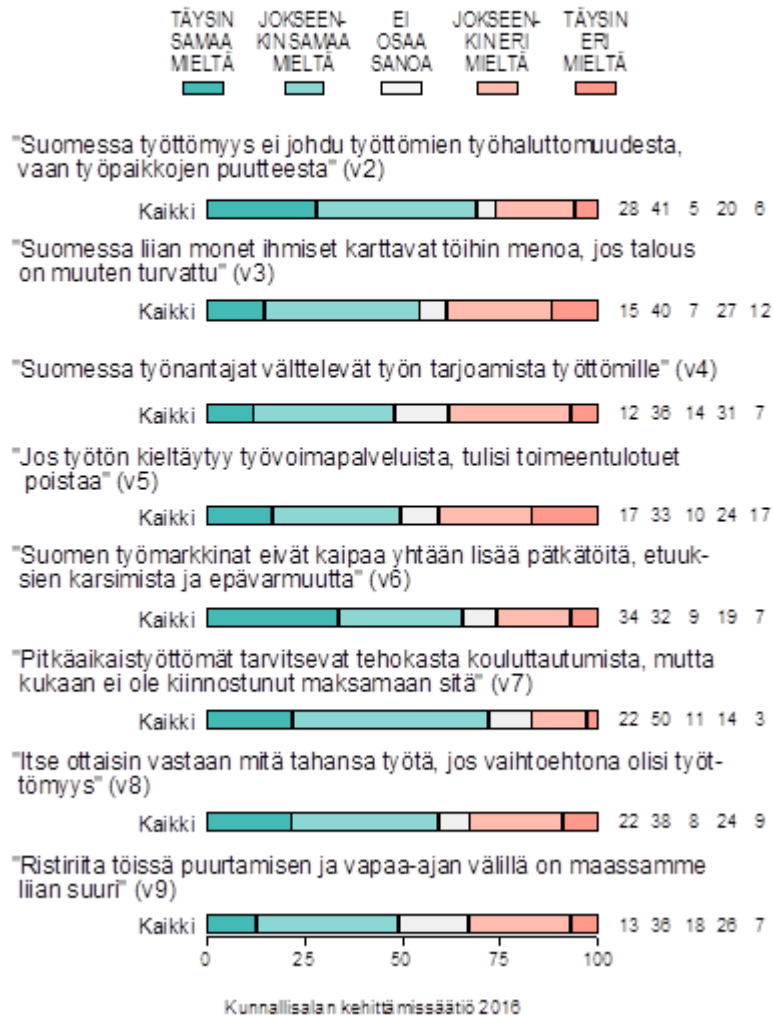

Kuvio 1-10. MISSÄ MÄÄRIN ERI ASIAT ESTÄVÄT TYÖLLISTYMISTÄ: IHMISIÄ KOULUTETTU VÄÄRILLE ALOILLE JA AMMATTEIHIN (%).

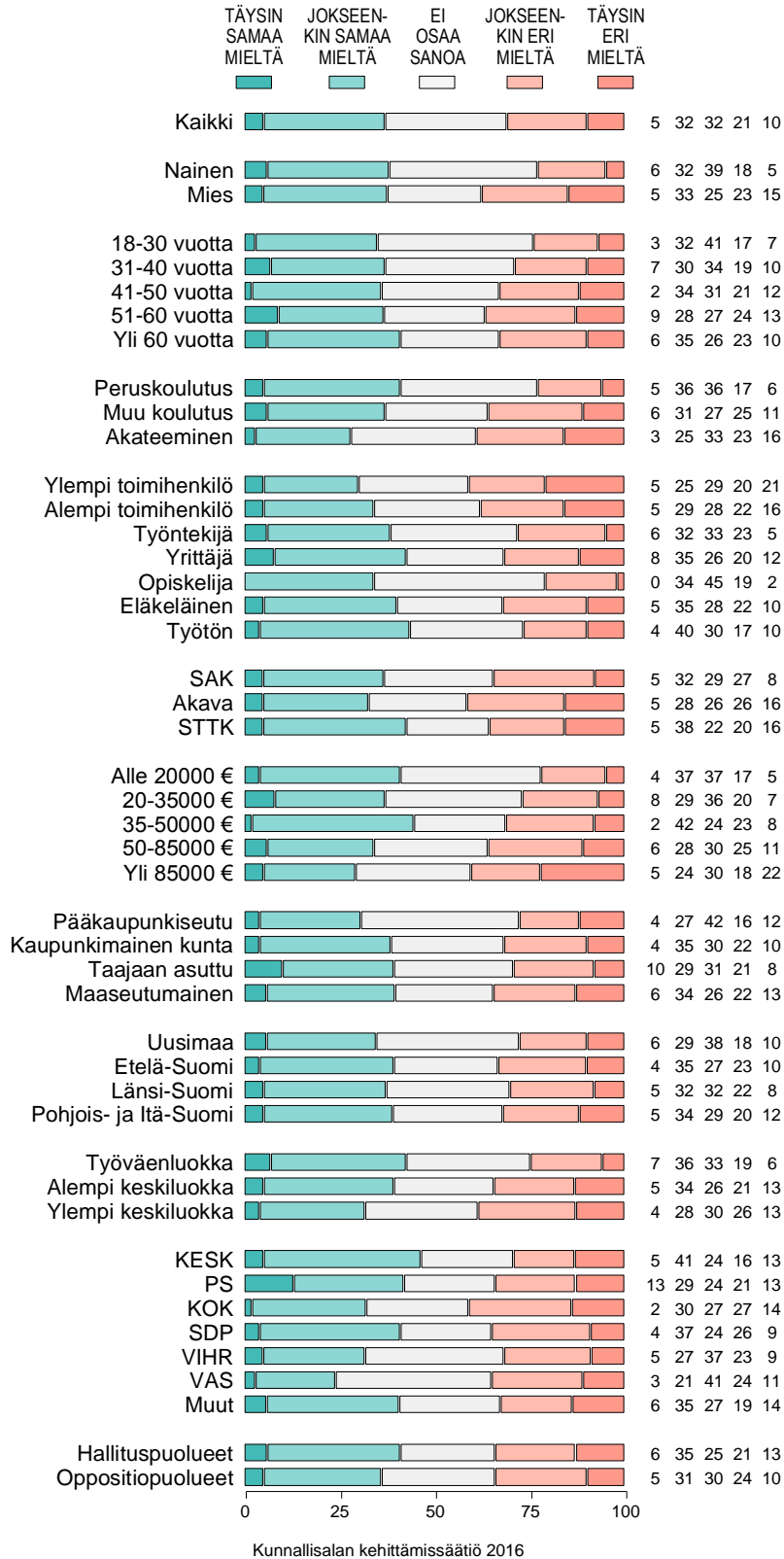

Kuvio 2. SUHTAUTUMINEN TYÖTTÖMYYYTTÄ KOSKEVIIN VÄITTÄMIIN (%).

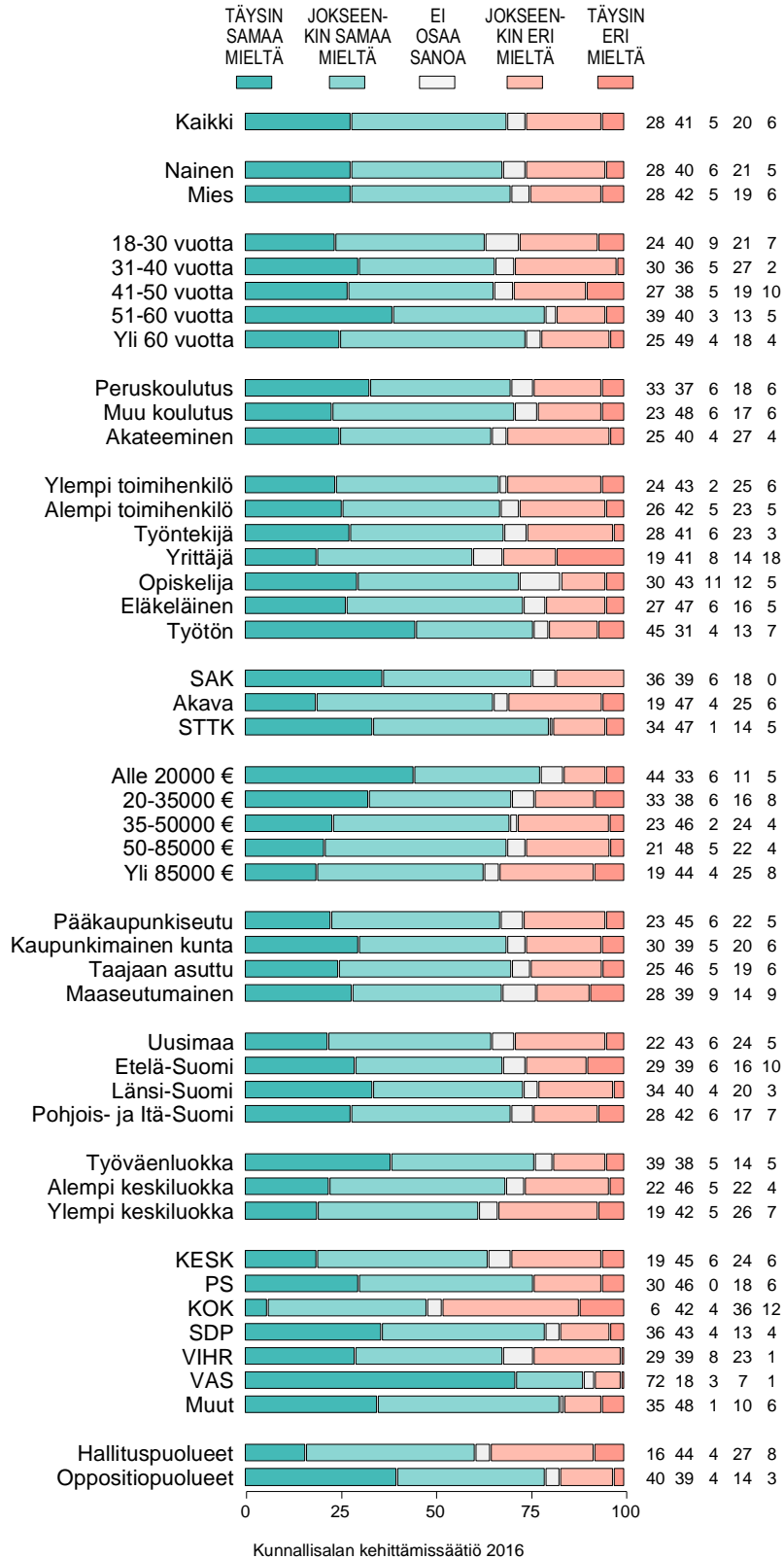

Kuvio 2-1. "Työvoima- ja elinkeinotoimiston palvelut ja niihin varatut voimavarat ja toimivalta tulisi siirtää valtiolta kunnille" (%).

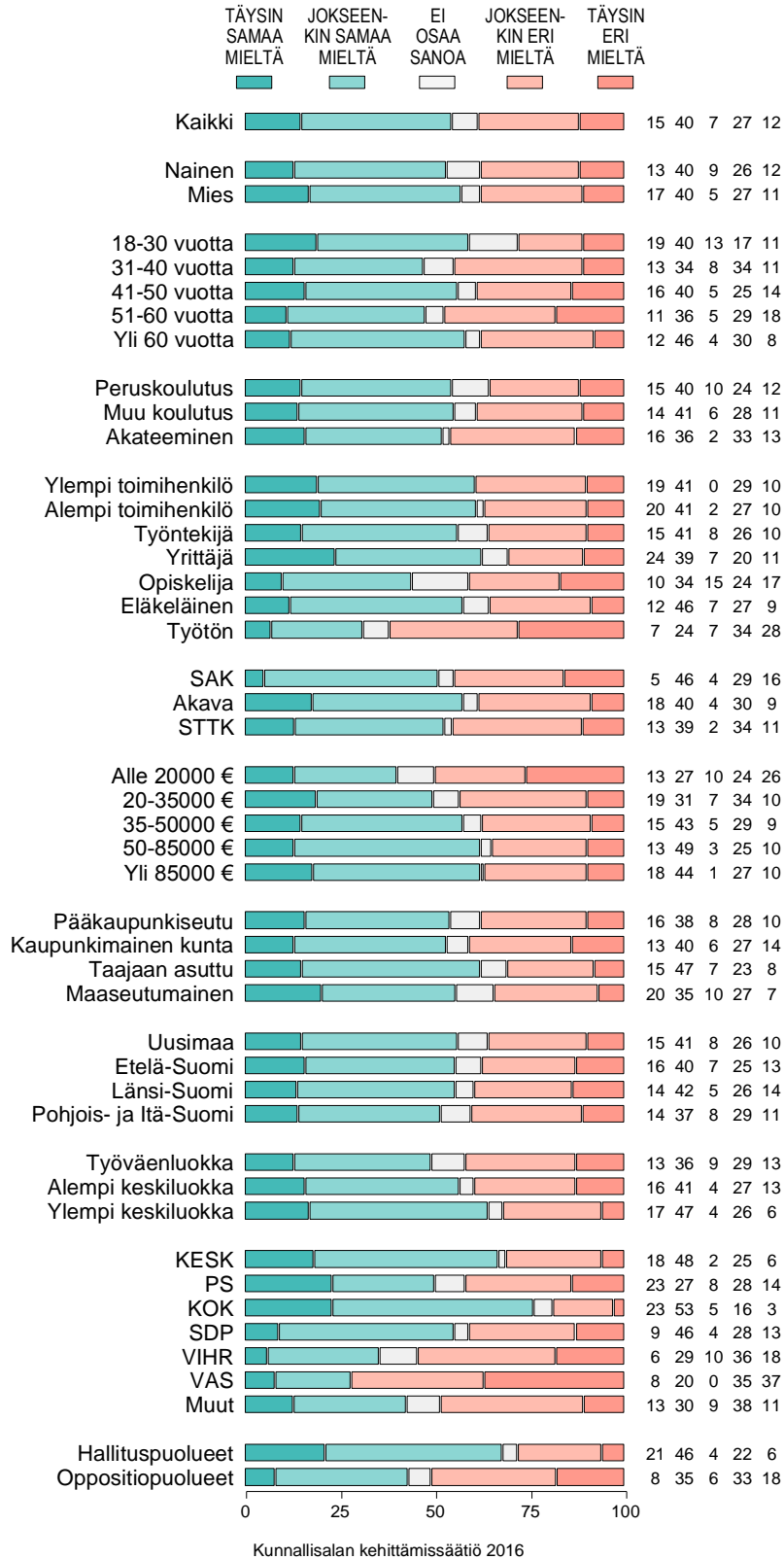

Kuvio 2-2. "Suomessa työttömyys ei johdu työttömien työhaluttomuudesta, vaan työpaikkojen puutteesta" (%).

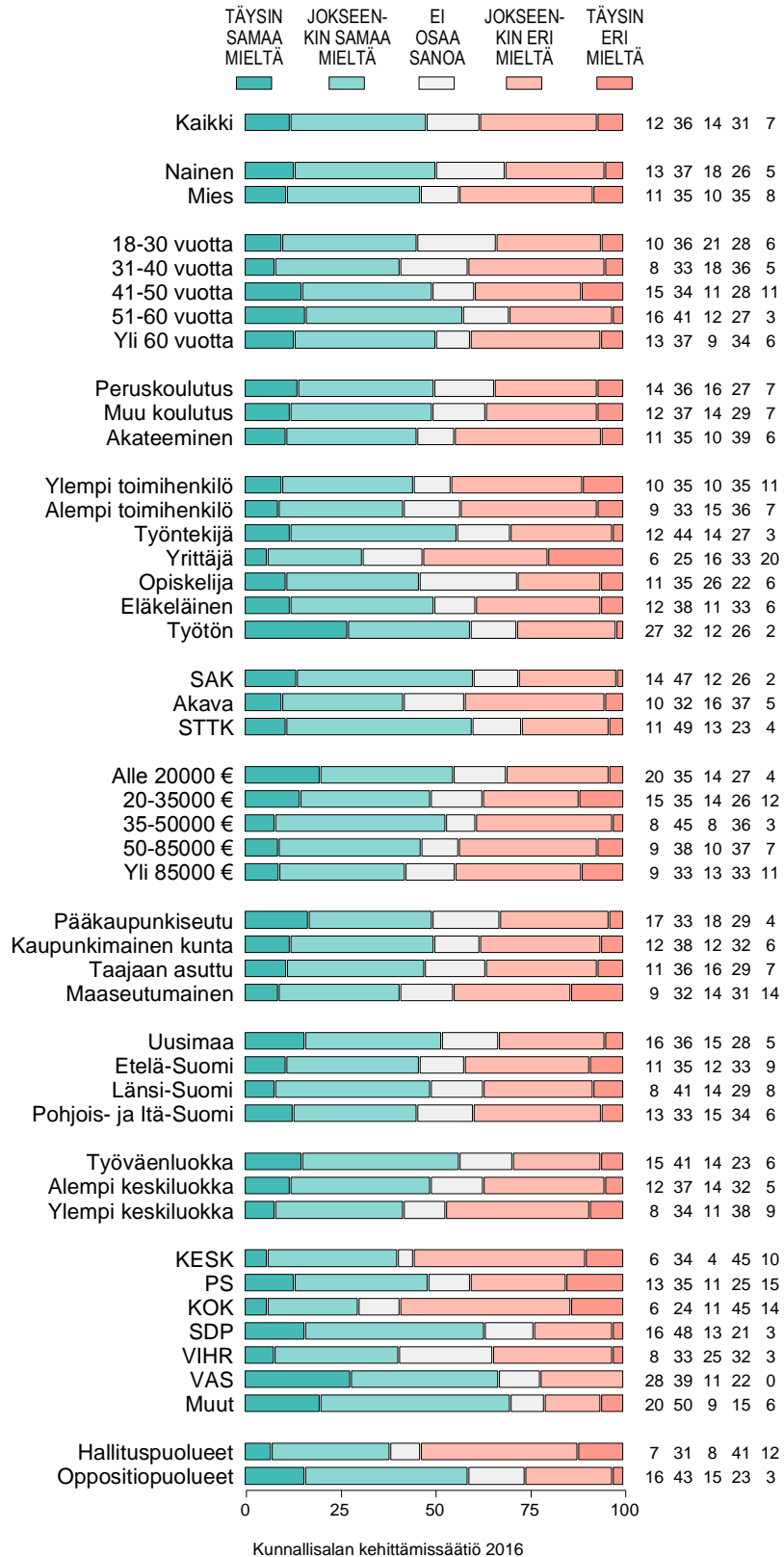

Kuvio 2-3. "Suomessa liian monet ihmiset karttavat töihin menoa, jos talous on muuten turvattu" (%).

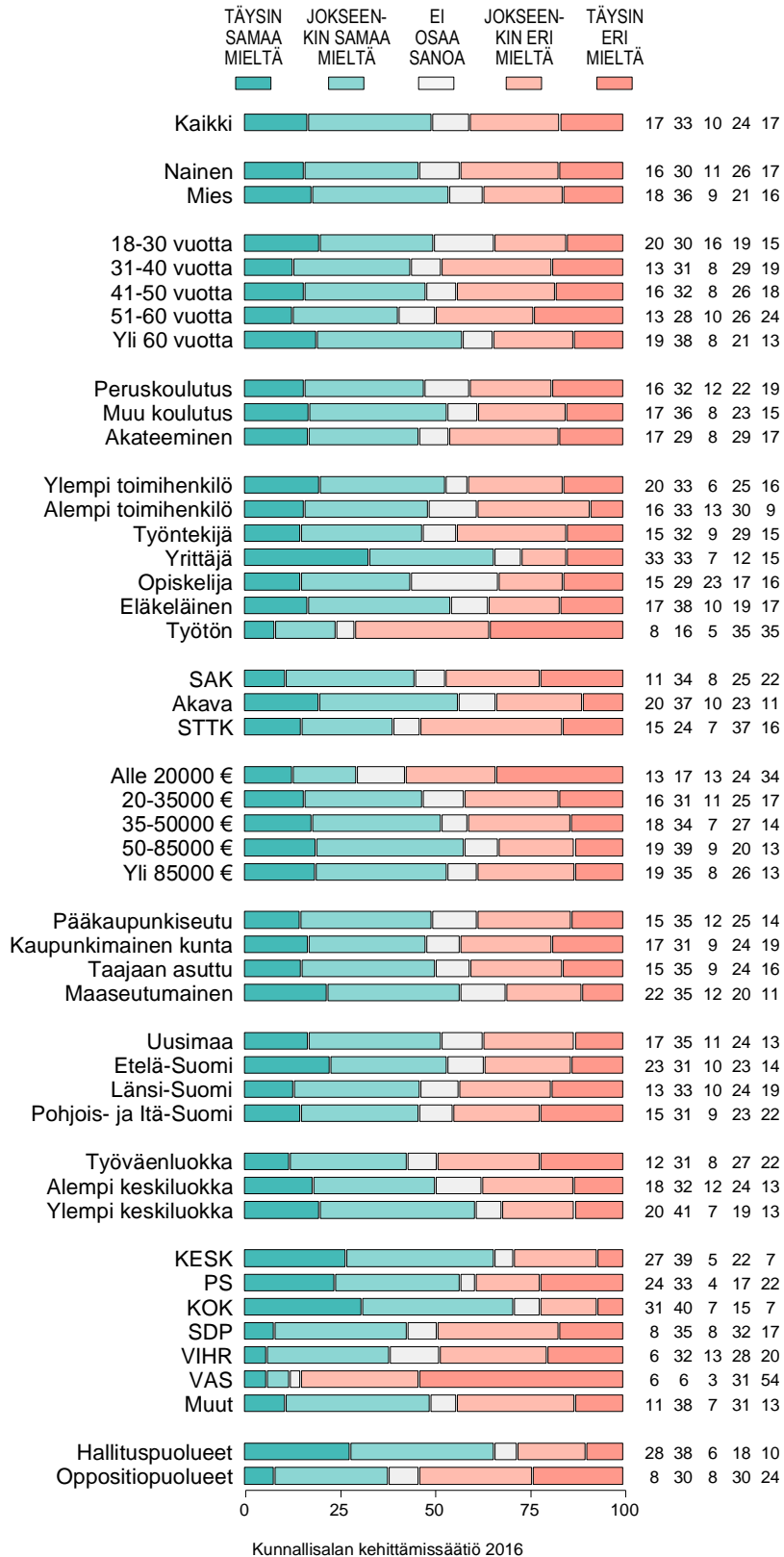

Kuvio 2-4. "Suomessa työnantajat välttelevät työn tarjoamista työttömille" (%).

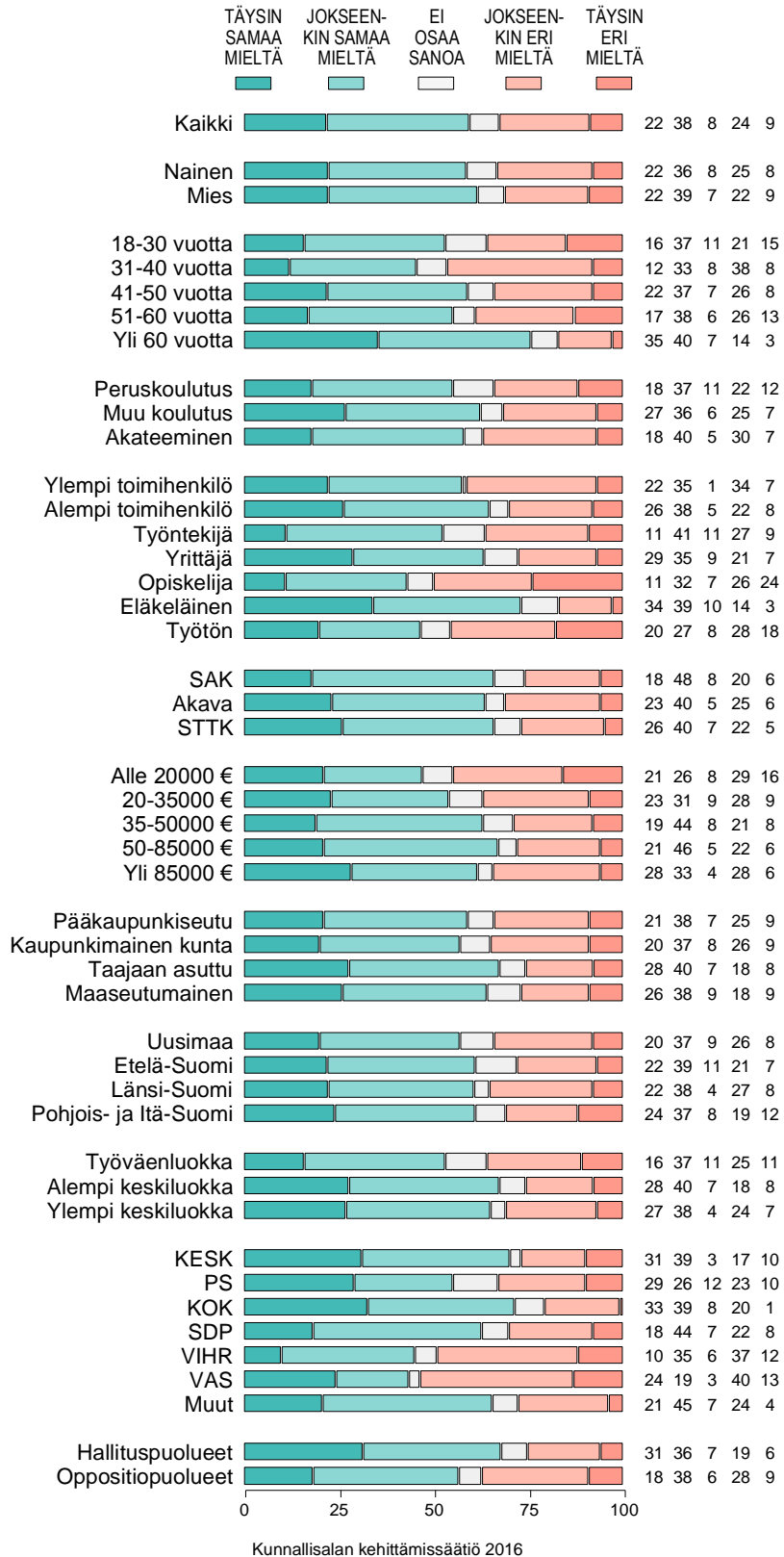
Kuvio 2-5. "Jos työn kieltäytyä työvoimapalveluista, tulisi toimeentulotuet poistaa" (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016

Kuvio 2-8. "Itse ottaisin vastaan mitä tahansa työtä, jos vaihtoehtona olisi työttömyys" (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2016